

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Juni 2025
Institution	Handelsgymnasiet Silkeborg, College360, Bindslevs Plads 1, 8600 Silkeborg
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Historie B
Lærer(e)	Mads Lauritsen (2. + 3. år), Pernille Dam Elvang (ultimo april 2025)
Hold	3F

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Hekseforfølgelse
Forløb 2	Europæisk ekspansion og tilbagetrækning
Forløb 3	Danmark i krig (DHO)
Forløb 4	Danmark i 1800- tallet
Forløb 5	Holocaust og andre folkedrab
Forløb 6	Den kolde krig
Forløb 7	Det moderne Kina
Forløb 8	Afvigerne og den tidlige danske velfærdsstat

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Hekseforfølgelse
Forløbets indhold og fokus	Dette forløb om hekse beskæftiger sig først og fremmest med den danske hekseforfølgelse i 1500- og 1600-tallet.
Faglige mål	-Demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder -Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	1500- og 1600-tallet
Anvendt materiale.	Kernestof: Bryld, Carl-Johan: Verdenshistorie til hhx: - Renæssancen, link: https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=1325 - Italien i 1400-tallet, link: https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=1326 - Den naturvidenskabelige revolution, link: https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=1327 Ahle, Allan m.fl: "Historieportalen: - Hekse, link: https://historieportalen.systime.dk/?id=133 Kapitel 1 – 9 Supplerende stof: Brev fra borgmester Johannes Junius til hans datter Veronica, 24. juli 1628 Højesterets forhør af Anne Palles, København 20. marts 1693
Arbejdsformer	Klasseundervisning/gruppearbejde / fremlæggelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 2	Europæisk ekspansion og tilbagetrækning
Forløbets indhold og fokus	Forløbet går helt tæt på europæernes møde med 'de andre' og udforsker, hvordan koloni- og imperiemagter har formet landskaber, mennesker og tankegange. Med vold, magt og den industrielle revolution i ryggen nåede europæerne til fremmede breddegrader og skabte politiske og kulturelle systemer, der består den dag i dag i sprog, sport og splid. Men stormagterne så sig selv som andet end undertrykkere; de var velgørere, missionærer, handelsfolk og entreprenører.
Faglige mål	-Demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder -Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	Udviklingen i Europas position i verden
Anvendt materiale.	Kernestof: Ahle, Allan m.fl: "Historieportalen: - Europæisk ekspansion og tilbagetrækning, link: https://historieportalen.systime.dk/?id=1200 Kapitlerne 1+2+4+5 Bryld, Carl-Johan: Verdenshistorie til HHX, Systime 2025 Kildeanalyse https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=883#c3984 Thomsen, Kasper: Historiefaglig arbejdsbog, Systime 2025 1.4.2 Den historiefaglige problemstilling https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=271 Supplerende stof: Theodore de Bry. 1590. The exotic natural world. (illustration) Cecil Rhodes om de indfødtes rettigheder, 1887 Stanley finder Livingstone, 1871 Bo Lidegaard: Kolonier mig her og kolonier mig der. Et 'Kolonihistorisk Center' kræver en afgrænsning af begrebets betydning Folkeforbundspagten http://www.fredsakademiet.dk/ordbog/treaty/folkeforbundspagten.pdf FN-erklæring om koloniernes uafhængighed, 1960 Ministerpræsident Patrice Lumumbas tale ved Congos uafhængighed, 30. juni Lars Løkke Rasmussens tale om afkolonisering 2017 Statsminister Lars Løkke Rasmussens tale ved Transfer Day på St. Croix, 31. marts 2017 – Danmarkshistorien Lex

Arbejdsformer	Klasseundervisning/gruppearbejde / fremlæggelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 3	Danmark i krig (DHO)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har fokuseret på den udvikling Danmark militært, udenrigspolitisk og sikkerhedspolitisk gennemgået fra den 1. slesvigske krig til starten af det 21. århundrede. Der er blevet fokuseret på årsager og konsekvenser
Faglige mål	-Demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling -Analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde -Demonstrere viden om fagets identitet og metoder -Anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug -Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	-Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie -Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer -Kultur i nationale og globale sammenhænge
Anvendt materiale.	De slesvigske krige: Nationalisme af cand.scient. Jesper Samson, maj 2018: https://faktalink.dk/nationalisme Frederiksen, Peter: Grundbog til Danmarkshistorien, Systime 2006 s. 133-138 ”Danmark er kommet ud af skyggen fra 1864,” Berlingske d. 17. april 2014 Klip- fra Aftensshowet: Nederlaget har præget dansk identitet: https://www.dr.dk/dr-laer/mediebiblioteket/1864-har-praeget-dendanske-identitet Besættelsen: Søndberg, Olaf: Danmark i krig, Systime 2012 s. 85-94 Dansk krigsindsats i 00’erne: Søndberg, Olaf: Danmark i krig, Systime 2012 s. 147-154 Schmidt, Jacob Linnet: Danmark gik i krig i Afghanistan i solidaritet med USA. JP 30/82021: https://www.diis.dk/publikationer/danmark-gik-krigafghanistan-solidaritet-usa Video-foredrag af Bo Lidegaard: Danmark i krig 1991-2011: https://www.facebook.com/AarhusUniversitetsforlag/videos/2059968934019583/

	Danmark i en ny verdensorden: Olsen & Søndberg: Grundbog til historie. Fra Kold krig til globalisering s. 297-302 Gravesen, Ritt og Ott, Margen: FILM SKAL SES I HISTORIE, kapitlet Civilisation s. 148-157 Kilder: Ånden fra 1848: Breve fra soldat Johan Levring, 1849 Ånden fra 1848: Brev fra Peter Vedel om situationen i Tyskland, 1848 Jørgensen, A.D.: Vurderinger af de nationalliberales indsats i Boss m.fl.: Nationalisme, krig og demokrati. Gyldendal, 1999. Scavenius, Erik: Tiltrædelsestale, 1940 Kilder til synet på stikkerlikvideringer efter krigen: Hartvig Frisch beskylder Frihedsrådet for mord & Holger Danske protesterer (artikeluddrag) Frihedsrådet: Nytaarshilsen til det kæmpende danske Folk, januar 1944 Dansk Folketingsbeslutning, bemærkninger, 14. 12. 2001 (uddrag) Rasmussen, Anders Fogh: Pressemøde vedrørende Irak, 21. marts 2003, indledende bemærkninger. Fukuyama, Francis: Historiens afslutning og det sidste menneske – uddrag 1992 i Bülow, Morten Winter: Globalisering, 2009, s. 37 Huntington, Samuel: Civilisationernes sammenstød, uddrag 1994 i Bryld & Haue: Kilder til den nye verden, 1997, s. 223
Arbejdsformer	Forelæsning Projektarbejde Elevoplæg Skriftlig besvarelse Klasseundervisning

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 4	Danmark i 1800- tallet
Forløbets indhold og fokus	Danmark i støbeskeen – Kampen om 1800-tallet sporer danskernes historie i godt hundrede år (1788-1890erne) på landet og i byerne, i krig og demokrati. Denne periode vender op og ned på Danmarks størrelse, befolkningstal, og forestillingsverden. Danmark er nemlig til debat: Er det kongen eller hans undersåtter, der skal styre landet? Hvad er den danske sjæl, og hvor findes den? Skal der gøres noget for de fattige, eller er situationen deres eget ansvar? Er vi kloge nok til at bestemme over os selv, og har vi ret og magt til at bestemme over andre?
Faglige mål	-Demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder- -Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie
Anvendt materiale.	Kernestof: Ahle, Allan m.fl: ”Historieportalen: - Danmark i støbeskeen – Kampen om 1800-tallet, link: https://historieportalen.systime.dk/?id=1316 Kapitel 1+2+3+4+6+9 Supplerende stof: Fæstebrev 1745 https://historieportalen.systime.dk/?id=1388#c5916 Øjenvidne-beretning til Københavns bombardement 1807 https://historieportalen.systime.dk/?id=1388#c5917 Christian Christensens Barndomserindringer Orla Lehmanns Falster-tale i 1841 Petition til Frederik 7 20. marts 1848 https://danmarkshistorien.lex.dk/Petition_til_Frederik_7._fra_Borgerrepr%C3%A6sentationen_20._marts_1848 Vilhelm Munck: Om fattigdommen 1869 Kværkeby fattiggård i slutningen af 1800-tallet (billede) Uddrag af Louis Pios brev til Friedrich Engels fra 19. august 1872 https://www.arbejdmuseet.dk/wp-content/uploads/2016/10/240214_kilde-11.pdf Uddrag fra Politiinspektør Clausens rapport fra den 6. maj 1872. https://www.arbejdmuseet.dk/wp-content/uploads/2016/10/240214_kilde-8.pdf Brev fra kunstmaler Thorvald Niss til malermester N.J. Friis, Slagelse. 5. maj 1872 https://www.arbejdmuseet.dk/viden-samlinger/arbejderhistorien/temaer/den-

	<u>tidlige-arbejderbevaegelse/kilder-tidlige-arbejderbevaegelse/brev-fra-kunstmaler-thorvald-niss-til-malermester-n-j-friis-slagelse-5-maj-1872/</u> Stine Bramsen: Det er min sang til Danmark, 2022 <u>https://www.youtube.com/watch?v=f6BlwujX-ws</u> Dansk Folkeparti: Vi elsker Danmark <u>https://www.facebook.com/watch/?v=417681125450811</u> Arbejdermuseet: Billede 71: Nu er det Arnes tur DR1: Historien om Danmark: Grundlov, folket og magten, afsnit 8 2017
Arbejdsfor mer	Klasseundervisning/gruppearbejde / fremlæggelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 5	Holocaust og andre folkedrab
Forløbets indhold og fokus	Gennem forløbet "Holocaust og andre folkedrab" får eleverne indblik i forskellige faser af folkedrab med en inddeling i før, under og efter folkedrabet. Der arbejdes med spørgsmål som; hvordan kan folkedrab udvikle sig, og hvordan kan regimer og hele befolkninger vende sig imod bestemte minoritetsgrupper?
Faglige mål	-Demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling -Demonstrere viden om fagets identitet og metoder -Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	Holocaust og andre folkedrab
Anvendt materiale.	Bang, J., (red.): Historieportalen, Systime, 2024, (uddrag) Berlau, S., (et.al.): Vejen til folkedrab, Systime, 2024, (uddrag) Kapitel 1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+20 Kilder: 4: En tysk skolepiges syn på jøderne, januar 1935 https://historieportalen.systime.dk/?id=1566#c4553 Supplerende materiale: DR1: Horisont: Er min far folkemorder? (1:2), 2017 https://www.dr.dk/drtv/episode/horisont_-er-min-far-folkemorder-1_2_379711
Arbejdsformer	Klasseundervisning/gruppearbejde / fremlæggelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 6	Den kolde krig
Forløbets indhold og fokus	Modsætningen mellem supermagterne og deres blokke påvirkede mange internationale spørgsmål. Modsætningen var ideologisk såvel som magtpolitisk, det var en kamp mellem samfundssystemer og mellem stater. Men hvad var årsagerne til det voldsomme modsætningsforhold? Hvem bærer skylden for, at verden i det meste af et halvt århundrede levede under truslen om en altødelæggende atomkrig? Og hvad er forklaringen på, at blokdelingen og den kolde krig ophørte?
Faglige mål	-Demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv -Analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde -Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	-Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer -Udviklingen i Europas position i verden -Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv -Globalisering -Kultur i nationale og globale sammenhænge
Anvendt materiale.	Kernestof: Bryld, Carl-Johan: Verdenshistorie til hhx: - Den Kolde Krig, link: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=199 - Fra samarbejde til konfrontation, link: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=632 - Europas deling, link: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=633 - Vietnam – et amerikansk mareridt, link: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=683 - Cubakrisen, link: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=1250 - Styrkeforhold og strategi, link: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=1248 - Afslutningen på Den Kolde Krig, link: https://verdenshistorietilhxx.systime.dk/?id=739 Nikolajsen, Karsten: Den Kolde Krigs Verden - Cubakrisen – på randen af atomkrig, link: https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=143

	- Kampen om hjerter og sind, link: https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=144 Supplerende stof: Hjemmesider om Vietnamkrigen: - http://www.vietnampix.com/index.html - https://arkiv.arbejderen.dk/artikel/2002-08-27/langtids-konsekvenser-af-vietnamkrigen - Præsident Reagans tale om "Det Onde Imperium" 8. marts 1983 - Generalsekretær Mikhail Gorbatjovs udtalelser på et politbureau-møde 30. april 1987 - Pjecen 'Hvis Krigen Kommer' fra Statsministeriet, 1962 - Pjecen ”Forberedt på kriser”, 2024 - Generalsekretær Nikita Khrusjtjov på vælgermøde i Moskva marts 1958 - Uddrag af Lyndon B. Johnsons tale om Vietnam i San Antonio, Texas (1967) - Sovjetisk propagandaplakat: https://denkoldekrigsverden.systime.dk/?id=169 - Diverse tabeller: https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=202 og https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=201
Arbejdsformer	Klasseundervisning/gruppearbejde / fremlæggelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 7	Det moderne Kina
Forløbets indhold og fokus	Dette forløb søger at give en indsigt i den kinesiske selvforståelse ved at undersøge Kinas turbulente og kaotiske moderne historie og derigennem kortlægge, hvordan Kina kunne gå fra at være verdens ældste kejserrige til at blive en ny politisk og økonomisk supermagt på under 100 år. Forløbets hovedfokus har været tiden efter 2012, da Xi Jinping kom til magten. Derudover har forløbet også berørt tidligere leders betydning for skabelsen af det moderne Kina, her især Mao og Xiaoping.
Faglige mål	-Analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling -Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende -Demonstrere viden om fagets identitet og metoder -Anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug
Kernestof	- Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv -Globalisering -Kultur i nationale og globale sammenhænge
Anvendt materiale.	Kernestof: Ahle, Allan m.fl: "Historieportalen: "Kinas moderne historie" - kap. 3. Det nye Kina – skabelsen af Den Kinesiske Folkerepublik (1949-66), link: https://historieportalen.systime.dk/?id=1818 - kap. 4. Maos røde pionerer – Kulturrevolutionen (1966-76), link: https://historieportalen.systime.dk/?id=1823 - kap. 5. Reformer og demokratibevægelse (1978-89), link: https://historieportalen.systime.dk/?id=1828 - kap. 6. Kina i dag – en ny supermagt? (1990-2019), link: https://historieportalen.systime.dk/?id=1833 - kap.7. Efterskrift – Kina under corona, link: https://historieportalen.systime.dk/?id=1838 Karner, Lasse: "Det moderne Kina" - Kap. 3: Xi Jinpings Kina, link: https://detnyekina.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=134&loopRedirect=1 Bech, Lene m.fl: Kina – temaer i moderne kinesisk historie

	- Xi Jinping og den kinesiske drøm, link: https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=131 - Tema: Den kinesiske drøm og den amerikanske drøm, link: https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=140 - Tema: Kina og menneskerettighederne, link: https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=142 Supplerende stof: Propagandaplakater fra Det store spring fremad og Kulturrevolutionen: https://iisg.nl/exhibitions/chairman/chnintro2.php Horisont: ”De advarede om Corona-krisen - og forsvandt” Propagandaplakater af Xi Jinping: https://kinatemaerimodernekinesiskhistorie.systime.dk/?id=145 Artikel fra Zetland: ”De rige blev for rige. Er præsident Xis kommunistparti nu kommunistisk?”, link: https://www.zetland.dk/historie/s8aL0jnZ-mO9kWgWY-37973 Tale af Xi Jinping, 29. november 2012 Portrætvideo af Deng Xiaoping: https://www.youtube.com/watch?v=S3YXSvPnY1w&t=2s Samtale med Deng Xiaoping: ”Socialisme med særlige kinesiske træk”
Arbejdsformer	Klasseundervisning/gruppearbejde /fremlæggelser

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 8	Afvigerne og den tidlige danske velfærdsstat
Forløbets indhold og fokus	I dette sidste forløb i faget har der været fokus på hvordan den danske stat under indtryk af tidens for os fremmede syn på de såkaldte afvigere- en gruppe af mennesker der i deres samtid var uglese og helst skulle holdes ude af syne for den almene befolkning. Desuden har der også været et vist metodisk fokus på hvordan man i faget arbejder med bla. kilder og fremstillinger
Faglige mål	-Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende -Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	-Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv -Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt
Anvendt materiale.	Thomsen, K., (et.al.): "kildearbejde i historie", Systime, 2025, (uddrag): - kap. 2: "Velfærdsstatens afvigere", link: https://kildearbejdeihistorie.systime.dk/?id=143 - kap. 2.1: "Kvindehjemmet på Sprogø", link: https://kildearbejdeihistorie.systime.dk/?id=151 - kap. 2.2: "Christian Keller og den danske åndssvageforsorg", link: https://kildearbejdeihistorie.systime.dk/?id=153 - kap. 2.3: "De politiske forhandlinger om tvangssterilisering", link: https://kildearbejdeihistorie.systime.dk/?id=156 - kap.2.3: "Tvangssterilisationsloven fra 1934", link: https://kildearbejdeihistorie.systime.dk/?id=157 - kap. 2.5: "Fortællingerne om Sprogø", link: https://kildearbejdeihistorie.systime.dk/?id=159 kilder: "Karl Kristian Steincke om synet på undermåleren og racehygiejnens nødvendighed i Fremtidens forsørgelsesvæsen", 1920, link: https://kildearbejdeihistorie.systime.dk/?id=154#c377 "Folketingets forhandlinger om Lov om foranstaltninger vedrørende åndssvage", 1934, link: https://kildearbejdeihistorie.systime.dk/?id=156#c395

	”Lov om foranstaltninger vedrørende åndssvage”, 1934. Link: https://kildearbejdeihistorie.systime.dk/?id=157#c407 “Historikerne Stine Grønbæk Jensen og Sarah Smed om fortællinger om kvindehjemmet på Sprogø”, 2024, link: https://kildearbejdeihistorie.systime.dk/?id=159#c462
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelser